

scenár

Predmet	Mechanika / Mechanika tuhého telesa
Dĺžka	3:27
Hlavné ciele	Analyzovať vlastnosti otáčavého pohybu tuhého telesa, moment zotrvačnosti.
Podrobné ciele	
Štruktúra a popis experimentov:	
1. Úvod	Popis: Motiváciou k experimentu bude skúmanie pohybu telies po naklonenej rovine a dopad po opustení naklonenej roviny.
2. hlavný predmet	Popis: Analyzovať pohyb telies po naklonenej rovine, rozumieť pojmu moment zotrvačnosti.
Časť 1	
(0:40)	Pomôcky: telieska v tvare valca, gule, disku, váhy, meter
Experiment 1 (2:08)	Popis: Na začiatku odvážeme teleso rôznych tvarov - valec, guľa a disk. Teleso tvaru gule necháme kotúľať sa po naklonenej rovine a sledujeme pohyb po opustení naklonenej roviny. Následne z tej istej polohy spustíme 35x ťažšiu guľu a sledujeme a analyzujeme pohyb v porovnaní s predchádzajúcim pohybom gule menšej hmotnosti.
Experiment 2 (2:22)	Teleso tvaru valca necháme kotúľať sa po naklonenej rovine a sledujeme pohyb po opustení naklonenej roviny. Následne z tej istej polohy spustíme 2,5x ťažší valec a sledujeme a analyzujeme pohyb v porovnaní s predchádzajúcim pohybom valca menšej hmotnosti.
Experiment 3 (2:04)	Teleso tvaru disku necháme kotúľať sa po naklonenej rovine a sledujeme pohyb po opustení naklonenej roviny. Následne z tej istej polohy spustíme 5,7x ťažší disk a sledujeme a analyzujeme pohyb v porovnaní s predchádzajúcim pohybom valca menšej hmotnosti.
Experiment 4 (2:53)	Pokus zopakujeme tak, že súčasne pustíme z vrchu naklonenej roviny oba valce a sledujeme ich pohyb, následne súčasne spustíme valec a disk, guľu a valec a nakoniec guľu a disk. Otázky: Závisí pohyb po naklonenej rovine od hmotnosti telies daného tvaru? Závisí dopadová vzdialenosť telies rovnakého tvaru od steny od hmotnosti telies? (Dopadne 35-krát ťažšia lopta bližšie/dalej ako lopta s menšou hmotnosťou?) Záver: Pohyb po naklonenej rovine a vzdialenosť od steny pri dopade nezávisia od hmotnosti telesa daného tvaru. Rozdiely v

	rýchlosti pri pohybe po naklonenej rovine a vzdialenosti od steny pri dopade súvisia s tvarom tela a veličinou, ktorú nazývame moment zotrvačnosti.
3. Zhrnutie, vyhodnotenie a poznámky	Počas realizácie experimentu je možné zastaviť video a opýtať sa žiakov na ich názor, ako sa teleso bude pohybovať a v akej vzdialenosti od steny spadne niekoľkonásobne ťažšie/ľahšie teleso. Stupeň: základná škola (ISCED 3 / 1. stupeň)